

Isplate nagrada učenicima (i studentima) na praksi za školsku godinu 2023/2024

Igor Milinović, mag. oec.

U ovom članku pojašnjavamo porezni i pravni aspekt isplate nagrade učeniku za školsku godinu 2023/2024 za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, te isplate nagrade redovnom studentu na obveznoj praksi.

Sadržaj:

1. Porezni aspekti isplate nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja	141
1.1. Isplata neoporezive nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja	141
1.2. Isplata nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iznad neoporezivog iznosa	142
1.2.1. Preračun neto u bruto nagrade učeniku	143
2. Naukovanje za stjecanje kvalifikacija za vezane obrte	144
2.1. Tko može izvoditi naukovanje	144
2.2. Mentor	145
2.3. Koji obrti ili pravne osobe ne mogu primiti učenike na naukovanje	145
2.4. Koji se učenik može primiti na naukovanje	145
2.5. Ugovor o naukovanju	145
2.6. Mjesečna nagrada učeniku na naukovanju za školsku godinu 2023/2024	148
2.6.1. Nagrade učenicima i studentima prema Kolektivnom ugovoru za graditeljstvo	148
2.7. Vođenje evidencije o učenicima koji pohađaju praktičnu nastavu i vježbe	148
3. Učenička praksa za strukovna zanimanja (osim zanimanja vezanih obra)	149
3.1. Ugovor o provedbi praktične nastave	149
3.2. Kada se može raskinuti ugovor o provedbi praktične nastave	150
3.3. Obveze poslodavca	151
3.4. Obveze učenika na praksi	151
3.5. Mjesečna nagrada učeniku na praksi	151
4. Studenti na stručnoj praksi	152
4.1. Upućivanje studenta na stručnu praksu	152
4.2. Porezni aspekt isplate nagrade studentu na praksi	152
4.2.1. Preračun neto u bruto nagrade studentu	153
5. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima i studentima na praksi na osobni odbitak roditelja	154
5.1. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima i studentima na praksi na osobni odbitak roditelja	154
5.2. Utjecaj nagrade isplaćene studentima na praksi na osobni odbitak roditelja	154
6. Porezna olakšica kod godišnje prijave porez na dobit i porez na dohodak za poduzetnike koji su imali učenike na naukovanju	154

1. Porezni aspekti isplate nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja

1.1. Isplata neoporezive nagrade učeniku za vrijeme praktičnog rada i naukovanja

Nagrade koje se isplaćuju učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja neoporezive su do **232,27 eura mjesečno**.¹

Iznimno, ako se u tijeku jednog mjeseca isplaćuju nagrade učenicima za više mjeseci, neoporezivi iznosi priznaju se u ukupnom iznosu kumulativno za broj mjeseci za koje je nagrada **trebala biti isplaćena**.²

Primjerice, ako se u tekućem mjesecu isplaćuje nagrada za tekući mjesec i za prethodni mjesec koja nije bila isplaćena zbog ne-likvidnosti isplatitelja, neoporezivo je moguće isplatiti 464,54 eura (232,27 eura x 2 mjeseca).

Kod isplata nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, sukladno čl. 209. st. 1. Zakona o doprinosima (Nar. nov., br. 84/08 do 33/23), NE postoji obveza obračuna doprinosa.

Isplatitelj nagrade je obavezan, prema čl. 221. st. 2. Pravilnika o doprinosima (Nar. nov., br. 2/09 do 43/23), imati **ugovor** zaključen sa školom odnosno učilištem o upućivanju učenika odnosno redovitog studenta na obavezan praktični rad ili naukovanje, sukladno programu obrazovanja te škole ili učilišta.

Neoporeziva nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja mogu se **isplatiti u gotovini ili na tekući ili na žiro račun**.³

Kod isplate neoporezive nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja u nalog za plaćanje upisuje se u poziv na broj **primatelja**:

HR69	40002 – OIB isplatitelja – 290
------	--------------------------------

Isplatitelj nagrade učenicima na naukovanju (i praksi) ima obvezu neoporezivu nagradu iskazati u obrascu JOPPD i to:

- zbirni obrazac JOPPD do 15. u mjesecu za isplate izvršene u prethodnom mjesecu ili
- obrazac JOPPD na dan isplate.

Primjer – isplata neoporezive nagrada učenicima za praktični rad i naukovanje:

Isplatitelj ABC d.o.o. je 30. rujna 2023. isplatio je nagrade za praktičan rad i naukovanje:

- *učenici drugog razreda Ani Joziću iz Zagreba u iznosu 232,27 eura (u gotovini) i*
- *učeniku drugog razreda Ivanu Aniću iz Zagreba u iznosu 150,00 eura (na tekući račun).*

S obzirom da svaka od nagrada za naukovanje ne prelazi mjesečni iznos 232,27 eura, isplate obiju nagrada su neoporezive.

Isplatitelj je na dan isplate nagrade predao obrazac JOPPD (prikazana B stanica) koji je popunjen na slijedeći način:

I. OIB podnositelja izvješća	II. Oznaka izvješća	III. Vrsta izvješća	IV. Redni broj stranice				
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa	0,00	0,00	0,00	0,00
4. OIB stjecatelja/osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10.- odrađeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do	77456789012	Ana Jozić	0	30.09.2023.
2. Šifra općine/građa prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/građa rada	10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od	01333	01333	0	01.09.2023.
1. Redni broj		8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	1		0	
		7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0	0	0	0
		12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	0,00	0,00	0,00	0,00
		12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	0,00	0,00	0,00	0,00
		12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00	0,00	0,00	0,00
		12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak	0,00	0,00	0,00	0,00
		13.2. Izdatak - uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak	0,00	0,00	0,00	0,00
		13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica	0,00	0,00	0,00	0,00
		14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	0,00	0,00	0,00	0,00
		15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka	13	232,27	13	150,00
		16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu	4	232,27	1	150,00
		17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)			0,00		0,00

- stranica B-

IV. Redni broj stranice 1/1

III. Vrsta izvješća 1

II. Oznaka izvješća 23273

I. OIB podnositelja izvješća 24345678901

¹ Članak 6. st. 1. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 56/23).

² Članak 6. st. 5. Pravilnika o porezu na dohodak.

³ Čl. 92. Pravilnika o porezu na dohodak.

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Nagrada za praktični rad za Anu Jozić			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	232,27		2330
	Nagrade za praktičan rad učenicima	232,27	4670	
2.	Nagrada za praktični rad za Ivanu Anića			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	150,00		2330
	Nagrade za praktičan rad učenicima	150,00	4670	
3.	Isplaćena nagrada Ani Jozić			
	Glavna blagajna	232,27		1020
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	232,27	2330	
4.	Isplaćena nagrada Ivanu Aniću			
	Žiro-račun	150,00		1000
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	150,00	2330	

1.2. Isplata nagrade učenicu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iznad neoporezivog iznosa

Ako se isplaćuje nagrada učenicu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja iznad 232,27 eura mjesečno, razlika je oporeziva porezom na dohotkom po stopi 20%⁴ i pripadajućim prizrezom (doprinosi se NE obračunavaju⁵).

Porez na dohodak i prizrez uplaćuje se u korist računa grada/općine prema prebivalištu učenika (npr. za Zagreb HR1110010051713312009), a u poziv na broj upisuje se:

HR68 1945 – OIB isplatitelja nagrade – Obrazac JOPPD

Oporeziva nagrada mora se isplatiti na **tekući ili žiro račun** učenika.

Kod isplate oporezive nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja u nalog za plaćanje upisuje se u poziv na broj **platitelja**:

HR67 OIB isplatitelja – oznaka obrasca JOPPD – 15

a u pozivu na broj **primatelja**:

HR69 40002 – OIB isplatitelja – 290

Kada se isplaćuje oporeziva nagrada učenicu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja, obrazac JOPPD se predaje na dan isplate ili najkasnije slijedeći dan.

Primjer – Isplata oporezive nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja

Isplatitelj dana 30. rujna 2023. učeniku Juri Juriću iz Zagreba (prizrez 18%) (koji je na praksi) isplaćuje mjesečnu nagradu u ukupnom iznosu 332,27 eura. Nagrada se isplaćuje učeniku na njegov žiro račun.

Obračun nagrade učenicu na praksi:

1) Ukupna nagrada	332,27 EUR
2) Neoporezivi iznos	232,27 EUR
3) Porezna osnovica (1.-2.)	100,00 EUR
4) Porez na dohodak 20%	20,00 EUR
5) Prizrez 18%	3,60 EUR
6) Ukupno porez i prizrez	23,60 EUR
7) Za isplatu (1.-6.)	308,67 EUR

Isplatitelj je na dan isplate nagrade predao obrazac JOPPD (prikazana B stanica) koji je popunjen na slijedeći način:

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE

SVAKODNEVNO KORIŠTENJE STRUČNE
TELEFONSKE KONZULTANTSKE SLUŽBE!

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

www.racunovodstvo-porezi.hr

⁴ Razlika se smatra, sukladno čl. 39. st. 3. t. 6. Zakona o porezu na dohodak, drugim dohotkom.

⁵ Čl. 209. st. 1. Zakona o doprinosima.

Primjer - Preračun neto iznosa u bruto nagrade učeniku:

Učeniku iz Zagreba (prerez 18%) želimo isplatiti neto nagradu za naukovanje u iznosu 308,67 eura mjesečno. Koliki je bruto iznos nagrade?

Oporeziva nagrada neto = $308,67 - 232,27 = 76,40$
 Oporeziva nagrada bruto = oporeziva nagrada neto x koeficijent
 = $76,40 \times 1,308900524 = 100,00$
 Ukupno nagrada = neoporezivi iznos nagrade + oporeziva nagrada bruto
 = $232,27 + 100,00 = 332,27$ eura

2. Naukovanje za stjecanje kvalifikacija za vezane obrte

Prema odredbama Zakona o obrtu (Nar. nov., br. 143/13, 127/19 i 41/20), strukovno obrazovanje za stjecanje kvalifikacija za vezane obrte izvodi se prema strukovnom kurikulumu koji se sastoji od općeobrazovnog i strukovnog dijela.

Strukovni dio strukovnog kurikuluma provodi se naukovanjem koje se može provoditi u srednjoj školi, kod obrtnika ili pravne osobe. Pod pravnom osobom podrazumijeva se trgovačko društvo, ustanova, zadruga i udruga koja obavlja gospodarsku djelatnost (u nastavku teksta: pravna osoba).

Naukovanjem se stječu odgovarajući ishodi učenja predviđeni strukovnim kurikulumom, razvija se samostalnost i suradnički odnos te stječe odgovarajuće radno iskustvo u određenoj struci.

U skladu s Pravilnikom o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica (Nar. nov. br. 42/08), učenici se školuju za sljedeća zanimanja vezanih obrta:

Zanimanje
1. Alatničar (NN 136/03, NN 167/04)
2. Autoelektričar (NN 112/04)
3. Autolakirer (NN 136/03)
4. Autolimar (NN 112/04)
5. Automehaničar (NN 112/04)
6. Automehatroničar (NN 96/11)
7. Bravar (NN 112/04)
8. Brodski mehaničar (NN 112/04)
9. Dimnjačar (NN 112/04)
10. Elektroinstalater (NN 136/03)
11. Elektromehaničar (NN 136/03)
12. Elektroničar-mehaničar (NN 136/03)
13. Fasader (NN 86/07)
14. Fotograf (NN 136/03)
15. Frizer (NN 136/03)
16. Galanterist (NN 112/04)
17. Glazbalar za trzalačka glazbala (NN 112/04)
18. Glazbalar za gudačka glazbala (NN 112/04)
19. Graditelj drvenih brodova (NN 112/04)
20. Graditelj metalnih brodova (NN 112/04)
21. Graditelj orgulja (NN 112/04)

22. Graditelj plastičnih plovila (NN 112/04)
23. Instalater grijanja i klimatizacije (NN 136/03, NN 167/04)
24. Instalater kućnih instalacija (NN 96/11)
25. Kemijski čistač (NN 112/04)
26. Klesar (NN 112/04)
27. Klobučar (NN 112/04)
28. Konobar (NN 112/04, NN 178/04)
29. Kotlar (NN 112/04)
30. Kovač (NN 112/04)
31. Kozmetičar (NN 112/04)
32. Krojač (NN 112/04)
33. Krovopokrivač (NN 68/05)
34. Krznar (NN 112/04)
35. Kuhar (NN 112/04, NN 178/04)
36. Limar (NN 112/04)
37. Ljevač (NN 112/04)
38. Mehaničar poljoprivredne mehanizacije (NN 112/04)
39. Mesar (NN 112/04)
40. Mlječkar (NN 112/04)
41. Obučar (NN 112/04)
42. Pečar (NN 112/04)
43. Pediker (NN 136/03)
44. Pekar (NN 112/04)
45. Pismoslikar (NN 136/03)
46. Plinoinstalater (NN 136/03, NN 167/04)
47. Precizni mehaničar (NN 112/04)
48. Prodavač (NN 80/07)
49. Puškar (NN 112/04)
50. Slastičar (NN 112/04, NN 178/04)
51. Soboslikar-ličilac (NN 136/03)
52. Staklar (NN 68/05)
53. Stolar (NN 136/03)
54. Strojbravar (NN 136/03, NN 167/04)
55. Tapetar (NN 112/04)
56. Tesar (NN 68/05)
57. Tokar (NN 136/03, NN 167/04)
58. Urar (NN 112/04)
59. Vodoinstalater (NN 136/03, NN 167/04)
60. Zidar (NN 68/05)
61. Zlatar (NN 112/04)

2.1. Tko može izvoditi naukovanje

Za izvođenje naukovanja obrtnik ili pravna osoba moraju imati dozvolu (licenciju). Dozvola (licencija) izdaje se s rokom važenja od sedam godina od dana izdavanja. Hrvatska obrtnička komora izdaje dozvolu (licenciju) obrtniku ili pravnoj osobi koji imaju odgovarajuće kadrovske, prostorne i materijalne uvjete za izvođenje naukovanja. Postupak i način izdavanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja propisan je Pravilnikom o postupku i načinu izdavanja dozvola (licencija) za izvođenje naukovanja (Nar. nov., br. 107/20)

Naukovanje mogu zajedno provoditi dva izvođača u slučaju kada jedan izvođač može osigurati materijalno-kadrovске uvjete za provedbu programa naukovanja za pojedino zanimanje s najmanje 50%-tnim obuhvatom planiranih ishoda učenja. U tom slučaju izvođači naukovanja sklapaju Ugovor o zajedničkoj provedbi naukovanja.

2.2. Mentor

Obrtnik i pravna osoba izvode naukovanje putem mentora koji može biti vlasnik obrta, odnosno zaposlenik obrta ili pravne osobe. Mentor može biti osoba koja:

- ima položeni majstorski ispit u odgovarajućoj kvalifikaciji;
- ima priznata prava koja Zakon o obrtu priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju
- udovoljava uvjetima iz čl. 10. st. 1. Zakona o obrtu te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju
- udovoljava uvjetima iz čl. 10. st. 3. i 4. Zakona o obrtu te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju i najmanje tri godine radnog iskustva u kvalifikaciji za koju izvodi naukovanje.

Osim navedenih osoba, mentor može biti i osoba koja ima odgovarajuće srednje strukovno obrazovanje i najmanje sedam godina radnog iskustva u kvalifikaciji za koju izvodi naukovanje te ima položen ispit kojim dokazuje osnovna znanja o poučavanju učenika na naukovanju. Program stjecanja osnovnog znanja o poučavanju učenika za mentore u gospodarstvu provode Hrvatska obrtnička komora i Hrvatska gospodarska komora.

Mentor putem kojeg obrtnik i pravna osoba izvode naukovanje ne može biti osoba:

- koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela protiv života i tijela, protiv spolne slobode i spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta te protiv braka, obitelji i djece,
- kojoj je oduzeto pravo na primanje učenika na naukovanje.

2.3. Koji obrti ili pravne osobe ne mogu primiti učenike na naukovanje

Obrtnik, kao i pravna osoba ne mogu primiti učenike na naukovanje:

- ako su pravomoćno osuđeni za kazneno djelo vezano za obavljanje djelatnosti (glava XXIV. Kaznena djela protiv gospodarstva, članci 247., 252., 253., 254., 256., 258. i 265. iz Kaznenog zakona (Nar. nov., br. 125/11 do 118/18).
- ako ne posjeduju odgovarajuće prostorne i materijalne uvjete te ne ispunjavaju zahtjeve sigurnosti i zaštite zdravlja,
- ako im je oduzeto pravo na primanje učenika na naukovanje.

2.4. Koji se učenik može primiti na naukovanje

Učenik se može primiti na praktičnu nastavu i vježbe naukovanja kod obrtnika ili pravne osobe pod uvjetom:

- da ima završenu najmanje osnovnu školu,
- da ima posebnu zdravstvenu sposobnost za kvalifikaciju za koju se obrazuje.

2.5. Ugovor o naukovanju

ističemo...

Ugovor o naukovanju sklapaju obrtnik ili pravna osoba koji imaju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja i učenik odnosno roditelj ili skrbnik učenika ukoliko je učenik maloljetan.

Ukoliko obrtnik ili pravna osoba iz bilo kojeg razloga ne mogu ostvariti dio ishoda učenja propisanih strukovnim dijelom strukovnog kurikuluma obvezni su sklopiti Ugovor o suradnji s drugim obrtnikom ili pravnom osobom koji posjeduju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja ili zatražiti pomoć ustanove za strukovno obrazovanje za pronalazak odgovarajućeg mjesta za izvođenje tih ishoda. Obrazac Ugovora o suradnji sastavni je dio Pravilnika o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju (Nar. nov., br. 107/20).

Ugovor o naukovanju mora biti u pisanom obliku, a njegov sadržaj propisan je Pravilnikom o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju. Ugovor o naukovanju sastavni je dio navedenog Pravilnika. Evidenciju i verifikaciju ugovora o naukovanju vodi Hrvatska obrtnička komora putem interaktivne aplikacije e-Naukovanje ministarstva nadležnog za obrt. Stručni nadzor nad evidencijom i verifikacijom ugovora o naukovanju provodi ministarstvo nadležno za obrt.

U nastavku dajemo izgled propisanog Ugovora o naukovanju kao i Raskida Ugovora o naukovanju.

Primjer – Ugovor o naukovanju

Na temelju članka 61. stavka 2. Zakona o obrtu (Narodne novine, br. 143/13, 127/19 i 41/20 – ispravak)

Izvođači naukovanja:

(tvrtka obrta/pravne osobe)

matični broj subjekta (MBS) _____,

osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe _____

_____,

koji-a posjeduje dozvolu (licenciju) broj: _____ za izvođenje naukovanja

(tvrtka obrta/pravne osobe)

matični broj subjekta (MBS) _____,

osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe _____

_____,

koji-a posjeduje dozvolu (licenciju) broj: _____ za izvođenje naukovanja i učenik-ca _____,

(ime i prezime)

osobni identifikacijski broj (OIB): _____,

rođen-a _____ godine u _____,

državljanin-ka _____,

zastupan-a po roditelju ili skrbniku _____,
(ime i prezime)

sklapaju

UGOVOR O NAUKOVANJU

za kvalifikaciju _____

Članak 1.

Izvođači naukovanja obvezuju se da će provoditi program naukovanja u skladu sa strukovnim kurikulumom, a prema izvedbenom planu i programu utvrđenom u suradnji s ustanovom za strukovno obrazovanje.

Članak 2.

Izvođači naukovanja obvezuju se organizirati izvođenje strukovnoga kurikulumata tako da učeniku omogućе redovito pohađanje nastave svih dijelova strukovnoga kurikulumata.

Članak 3.

(1) Izvođači naukovanja obvezuju se da će naukovanje organizirati u vremenu od 6 do 22 sata, vodeći računa o svojem radnom vremenu, ali ne duže od 8 sati dnevno odnosno 40 sati tjedno te u skladu s utvrđenim godišnjim planom i programom rada ustanove za strukovno obrazovanje.

(2) Učenik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na naukovanju kod obrtnika ili pravne osobe.

(3) U organizaciji naukovanja obvezna je odgovarajuća primjena propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik.

(4) Raspored naukovanja, odnosno vrijeme početka i završetka za sve dane utvrđuje se izvedbenim planom i programom naukovanja.

(5) Broj sati koje učenik dnevno provodi na naukovanju izvođači naukovanja dužni su evidentirati u evidencijskom listu mape praktične nastave i vježbi.

(6) Ako naukovanje kontinuirano traje više od 4 sata dnevno, učenik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

(7) Učeniku se mora osigurati dnevni odmor između dva uzastopna dana naukovanja u trajanju od najmanje 14 sati neprekidno te tjedni odmor u trajanju od najmanje 48 sati neprekidno.

(8) Tijekom školske godine učeniku se osigurava 45 radnih dana odmora.

Članak 4.

Učenik koji s izvođačima naukovanja sklopi Ugovor o naukovanju ne može za vrijeme trajanja tog ugovora sklopiti isti takav ugovor.

Članak 5.

(1) Izvođači naukovanja obvezuju se da će tijekom naukovanja učeniku isplaćivati minimalnu nagradu i to: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

(2) Nagrada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se za ostvarene sate naukovanja kod pojedinog izvođača naukovanja.

(3) Nagrada može biti i veća od iznosa propisanog u stavku 1. ovoga članka.

Članak 6.

(1) Izvođači naukovanja se obvezuju da će u svrhu izvođenja naukovanja obavljati zadaće mentora ili da će za mentora imenovati radnika zaposlenog na puno radno vrijeme.

(2) Mentor mora udovoljavati uvjetima propisanim odredbama članka 56.a stavka 2. i 3. i članka 58. stavka 2. Zakona o obrtu.

Članak 7.

(1) Izvođači naukovanja koji sklapaju Ugovor o naukovanju obvezni su:

- osigurati potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti za vrijeme izvođenja naukovanja
- isplaćivati ugovorenu nagradu

- kontinuirano pratiti, vrednovati i ocjenjivati postignute ishode učenja za ugovoreni dio programa naukovanja
- omogućiti nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja naukovanja
- voditi dokumentaciju o pohađanju naukovanja
- ispunjavati druge obveze koje proizlaze iz Ugovora o naukovanju.

(2) Izvođači naukovanja se obvezuju da će za ugovoreni dio naukovanja odnosno provedbu kontrolnog ispita, izrade i obrane završnog rada te polaganja naučičkog ispita, ako se održavaju u njihovim poslovnim prostorima ili na radilištima, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite.

(3) Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju izvođačima naukovanja kod kojih se izvodi naukovanje ili kod kojih se polažu ispiti iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 8.

Učenik na naukovanju kod obrtnika ili pravne osobe obavezan je:

- redovito pohađati naukovanje
- redovito ispunjavati obveze koje proizlaze iz strukovnoga kurikulumata i Ugovora o naukovanju sa svrhom izvođenja programa naukovanja
- postupati sukladno uputama ustanove za strukovno obrazovanje, obrtnika ili pravne osobe vezano uz vrijeme provedbe naukovanja i redovitost pohađanja
- postupati u skladu s propisima o sigurnosti na radu
- uredno voditi propisanu dokumentaciju za vrijeme naukovanja
- čuvati imovinu i poslovne tajne obrtnika i pravnih osoba.

Članak 9.

(1) Ugovor o naukovanju može se raskinuti:

- sporazumno
- u slučaju prestanka obrta ili pravne osobe
- ako je obrtniku ili pravnoj osobi pravomoćnom odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore izrečena mjera oduzimanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja.

(2) Izvođači naukovanja mogu raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- učenik ne ispunjava obveze iz članka 8. ovog Ugovora, obveze koje proizlaze iz posebnih propisa iz područja odgoja i obrazovanja te internih propisa obrtnika ili pravne osobe je isti bio zaključen na temelju lažnih isprava
- učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s naukovanja, a sukladno statutu ustanove za strukovno obrazovanje
- se učeniku promijenilo zdravstveno stanje te prema mišljenju nadležnog liječnika nije u mogućnosti nastaviti obrazovanje za stjecanje određene kvalifikacije/zanimanja
- se učenik ispiše iz ustanove za strukovno obrazovanje.

(3) Izvođači naukovanja odluku o raskidu Ugovora o naukovanju moraju drugoj ugovornoj strani obrazložiti u pisanoj formi.

(4) Učenik odnosno roditelj ili skrbnik mogu raskinuti Ugovor o naukovanju ako:

- je obrtniku ili pravnoj osobi pravomoćnom odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore izrečena mjera oduzimanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja
- obrtnik ili pravna osoba ne izvode program naukovanja prema izvedbenom planu i programu

- obrtnik ili pravna osoba učeniku ne isplaćuju nagradu utvrđenu člankom 5. ovog Ugovora
- obrtnik ili pravna osoba ne ispunjavaju obveze iz članka 7. ovog Ugovora
- učenik ne ispunjava obveze iz članka 8. ovog Ugovora.

(5) Ako se Ugovor o naukovanju raskine na zahtjev obrtnika ili pravne osobe, učenik odnosno roditelj ili skrbnik učenika dužni su uz pomoć ustanove za strukovno obrazovanje i područne obrtničke komore pronaći drugog obrtnika ili pravnu osobu koji posjeduju dozvolu (licenciju) za izvođenje naukovanja s kojima će sklopiti novi ugovor odnosno u suradnji s ustanovom za strukovno obrazovanje osigurati izvođenje naukovanja u ustanovi za strukovno obrazovanje.

(6) Ako se Ugovor o naukovanju raskine zbog razloga na strani obrtnika ili pravne osobe, ustanova za strukovno obrazovanje će učeniku omogućiti sklapanje novog ugovora s drugim obrtnikom ili pravnom osobom odnosno osigurat će izvođenje naukovanja u ustanovi za strukovno obrazovanje.

Članak 10.

Ako se Ugovor o naukovanju ne raskine sporazumno, ugovorne strane pokreću spor pri stvarno nadležnom sudu.

Članak 11.

Roditelj ili skrbnik učenika obvezuje se da će osigurati učenika za slučaj nezgode na naukovanju sukladno uvjetima i načinu osiguranja koje ugovara ustanova za strukovno obrazovanje.

Članak 12.

Ako ministarstvo nadležno za obrt utvrdi da učenik naukovanja obavlja protivno odredbama članka 7. Ugovora o naukovanju, uputit će zahtjev Sudu časti Hrvatske obrtničke komore za pokretanje postupka utvrđivanja odgovornosti obrtnika odnosno pravne osobe.

Članak 13.

Ugovor o naukovanju stupa na snagu danom potpisa ugovornih strana.

Članak 14.

Ovaj Ugovor primjenjuje se od školske godine ____/____ do završetka obrazovanja, odnosno najdulje do ____ godine.

Članak 15.

Ovaj Ugovor je sklopljen u pet istovjetnih primjeraka, od kojih po jedan pripada svakoj ugovornoj strani, nadležnoj ustanovi za strukovno obrazovanje i nadležnoj područnoj obrtničkoj komori.

Učenik-ca/roditelj ili skrbnik: _____
(potpis) (datum potpisa)

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) (datum potpisa)

M.P.

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) (datum potpisa)

M.P.

upisan-a u _____
(naziv i sjedište ustanove za strukovno obrazovanje)

Ravnatelj-ica: _____
(potpis)

M.P.

Primjer – Raskid Ugovora o naukovanju

Na temelju članka 9. Ugovora o naukovanju

RASKIDA SE UGOVOR O NAUKOVANJU

Za kvalifikaciju _____
evidentiran _____ pod brojem _____
(datum)

sklopljen između naukovanja:

_____ (tvrka obrta/pravne osobe)
matični broj subjekta (MBS)

_____ osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe

_____ (tvrka obrt/pravne osobe)
matični broj subjekta (MBS) _____
osobni identifikacijski broj (OIB) obrtnika-ce/pravne osobe _____, i učenik-ca _____
(ime i prezime)

osobni identifikacijski broj (OIB): _____
rođen-a _____ godine u _____
državljanin-ka _____
zastupan-a po roditelju ili skrbniku _____
(ime i prezime)

Ugovor se raskida (zaokružiti):

- 1) sporazumno
 - 2) zbog prestanka obrta ili pravne osobe
 - 3) po pravomoćnoj odluci Suda časti Hrvatske obrtničke komore kojom je obrtniku ili pravnoj osobi izrečena mjera oduzimanja dozvole (licencije) za izvođenje naukovanja
- Ugovorne strane svojim potpisom potvrđuju da jedna prema drugoj nemaju potraživanja po osnovi Ugovora o naukovanju.

Učenik-ca/roditelj ili skrbnik: _____
(potpis) (datum potpisa)

upisan-a u _____
(naziv i sjedište ustanove za strukovno obrazovanje)

Ravnatelj-ica: _____
(potpis)

M.P.

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) (datum potpisa)

M.P.

Obrtnik-ca/
Ovlaštena osoba za
zastupanje u pravnoj osobi: _____
(potpis) (datum potpisa)

M.P.

2.6. Mjesečna nagrada učeniku na naukovanju za školsku godinu 2023/2024

U članku 5. Ugovora o naukovanju je navedeno da se izvođači naukovanja (obrtnik ili pravna osoba) obvezuju da će tijekom naukovanja učeniku isplaćivati minimalnu nagradu i to: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske. Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2022. godinu je iznosila 1.015,73 EUR (7.653,00 kn).

Nagrada može biti i veća od navedenog propisanog iznosa ako tako odluči izvođač naukovanja.

Nagrada se isplaćuje za ostvarene sate naukovanja kod pojedinog izvođača naukovanja.

Sami način obračuna minimalne nagrade nije detaljnije propisan. Sam isplatitelj može izračunati koji iznos naknade je dužan isplatiti, pri čemu se može koristiti *Uputa o isplati minimalne nagrade učenicima za školsku godinu* koju svake godine objavljuje Hrvatska obrtnička komora. U nastavku dajemo u tekst naveden Upute⁶ (za školsku godinu 2023/2024) u cijelosti:

UPUTA ZA ISPLATU MINIMALNIH NAGRADA UČENICIMA ZA ŠKOLSKU GODINU 2023/2024.

Sukladno članku 5. Ugovora o naukovanju iz Pravilnika o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju („Narodne novine“ br. 107/20) osnovica za mjesečnu nagradu učeniku je: u prvoj godini 10%, u drugoj godini 20% te u trećoj godini 25% prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Prosječna neto plaća u Republici Hrvatskoj u 2022. godini je iznosila 1.015,73 EUR (7.653,00 kn).

I. GODINA NAUKOVANJA

- Prema nastavnom planu i programu učenik u prvoj godini mora realizirati najmanje 560 sati naukovanja.
- Naknada po satu iznosi 0,59 EUR (4,42 kn) sukladno prosječnom broju sati rada u mjesecu te propisanoj visini naknade.
- Naknada učeniku za prvu godinu ukupno iznosi: 560 sati x 0,59 EUR (4,42 kn) = 328,52 EUR (2.475,20 kn).

II. GODINA NAUKOVANJA

- Prema nastavnom planu i programu učenik u drugoj godini mora realizirati najmanje 630 sati naukovanja.
- Naknada po satu iznosi 1,17 EUR (8,83 kn) sukladno prosječnom broju sati rada u jednom mjesecu te propisanoj visini naknade.
- Naknada učeniku za drugu godinu ukupno iznosi: 630 sati x 1,17 EUR (8,83 kn) = 738,32 EUR (5.562,90 kn).

III. GODINA NAUKOVANJA

- Prema nastavnom planu i programu učenik u trećoj godini mora realizirati najmanje 640 sati naukovanja.
- Naknada po satu iznosi 1,47 EUR (11,04 kn) sukladno prosječnom broju sati rada u jednom mjesecu te propisanoj visini naknade.
- Naknada učeniku za treću godinu ukupno iznosi: 640 sati x 1,47 EUR (11,04 kn) = 937,77 EUR (7.065,60 kn).

Napomena: Nagrada učeniku može iznositi i više od propisane minimalne nagrade učenicima za školsku godinu 2023/2024.

Navedena Uputa može se tabelarno prikazati na sljedeći način:

Razred	Naknada po satu	Najmanji godišnji broj sati praktične nastave i vježbi naukovanja	Najmanja godišnja nagrada učeniku
1	2	3	4 (2x3)
I. razred	0,59 EUR (4,42 kn)	560	328,52 EUR (2.475,20 kn)
II. razred	1,17 EUR (8,83 kn)	630	738,32 EUR (5.562,90 kn)
III. razred	1,47 EUR (11,04 kn)	640	937,77 EUR (7.065,60 kn)

Primjer – Izračun nagrade za naukovanje prema Uputi:

Sljedećom navedene Upute, ako bi primjerice učenik drugog razreda u mjesecu rujnu obavio praksu u trajanju 80 sati, tada bi minimalna nagrada za taj mjesec iznosila 93,60 kn (80 sati x 1,17 EUR/satu). Naravno, isplatitelj može isplatiti za taj mjesec i veću nagradu od navedene, a neoporezivo je najviše do 232,27 EUR.

2.6.1. Nagrade učenicima i studentima prema Kolektivnom ugovoru za graditeljstvo

Sukladno čl. 58. Kolektivnog ugovora o graditeljstvu (Nar. nov., br. 94/23 – pročišćeni tekst), učenicima i studentima na obveznoj praksi pripada za vrijeme prakse nagrada u visini od 100,00 EUR do 165,90 EUR mjesečno odnosno srazmjerno vremenu provedeno na praksi. S obzirom da je Kolektivni ugovor za graditeljstvo proširen na sva društva i obrte koji obavljaju djelatnost graditeljstvu, njihova je obveza da učenicima na obveznoj praksi isplate iznos iz Kolektivnog ugovora za graditeljstvu ili iz ugovora o naukovanju (ili ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi) ovisno što je za učenika povoljnije.

2.7. Vođenje evidencije o učenicima koji pohađaju praktičnu nastavu i vježbe

Sukladno članku 4. st. 1. toč. 5. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima (Nar. nov. br. 73/17), poslodavac je dužan voditi posebnu evidenciju o redovnim učenicima ustanova za strukovno obrazovanje koji kod poslodavca pohađaju praktičnu nastavu i vježbe.

Navedena evidencija sadrži o učeniku najmanje sljedeće podatke:

- 1) ime i prezime,
- 2) osobni identifikacijski broj,
- 3) spol,
- 4) dan, mjesec i godinu rođenja,
- 5) prebivalište, odnosno boravište,
- 6) naziv ugovora ili akta temeljem kojeg učenik radi kod poslodavca, te dokaz o udovoljavanju propisanim uvjetima za obavljanje tih poslova,

6 <https://www.hok.hr>

- 7) mjesto rada,
- 8) datum početka rada,
- 9) datum prestanka rada.

Više o ovoj temi možete pročitati u okviru članka „Vođenje evidencija o radnicima u praksi“ koji je objavljen u RiPup-u br. 5/2021.

Napominjemo da za **studente** koji su na praksi kod poslodavca ne postoji obveza vođenja navedene evidencije.

3. Učenička praksa za strukovna zanimanja (osim zanimanja vezanih obra)

Praksa za učenike koji se školuju za strukovna zanimanja (osim zanimanja vezanih obrta) provodi se sukladno odredbama Zakona o strukovnom obrazovanju (Nar. nov., br. 30/09, 25/18 i 69/22) i Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama (Nar. nov. br. 140/09 i 130/20).

Proces učenja temeljenog na radu sastavni je i neodvojiv dio strukovnog obrazovanja i partnerski se provodi između ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavaca.

Učenje temeljeno na radu provodi se:

- kod poslodavca i/ili
- u ustanovi za strukovno obrazovanje, koja može biti i regionalni centar kompetentnosti.

Ukupan fond sati i materijalni uvjeti za izvođenje praktične nastave i vježbi određuju se kurikulumom.

3.1. Ugovor o provedbi praktične nastave

Prava i obveze ustanove za strukovno obrazovanje, polaznika i poslodavca iz provedbe praktične nastave i vježbi koje se izvode kod poslodavca, utvrđuju se ugovorom o provedbi praktične nastave. Ugovor sklapaju poslodavac i polaznik stariji od 18 godina, odnosno poslodavac i roditelj/staratelj polaznika mlađeg od 18.

Poslodavac može sklopiti ugovor o provedbi praktične nastave:

- ako ima propisane radne prostore i opremu,
- ako polazniku odredi mentora koji ima odgovarajuću kvalifikaciju i položen ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju učenika.

Ostali uvjeti koje moraju ispunjavati poslodavci za izvođenje praktične nastave utvrđuju se pedagoškim standardom i kurikulumom, a postupak utvrđivanja uvjeta te obrasce ugovora o provedbi praktične nastave propisuje ministar.

Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi sadrži:

- podatke o ugovornim stranama,
- početak i trajanje praktičnog dijela kurikuluma koji se ostvaruje kod poslodavca,
- radno vrijeme polaznika kod poslodavca,
- obvezu osiguravanja mentora u procesu poučavanja polaznika
- obveze osiguranja materijala, strojeva, alata i drugih uvjeta potrebnih za ostvarivanje programa,
- odredbu o osiguranju polaznika u slučaju nezgode na radu,
- raspored dana odmora polaznika u trajanju od najmanje 45 radnih dana tijekom školske godine,
- visinu minimalne nagrade polazniku sukladno provedenom vremenu na ostvarivanju praktičnog dijela kurikuluma kod poslodavca,
- obveze polaznika o pridržavanju radne i tehnološke discipline,
- druga međusobna prava i obveze polaznika, ustanove i poslodavca.

Izgled obrasca Ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi sastavni je dio *Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama*, kojeg prikazujemo u nastavku u cijelosti.

Primjer – Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi

Na temelju članka 25. stavka 1. Zakona o strukovnom obrazovanju (»Narodne novine«, broj 30/09, 24/10, 22/13 i 25/18)
 poslodavac: _____ i
 polaznik _____,
 rođen _____ godine u _____,
 državljanin _____ kojeg zastupa
 roditelj ili skrbnik _____
 iz _____ te
 ustanova _____
 sa sjedištem u _____,
 koju zastupa ravnatelj _____,
 sklapaju _____ 20__ . godine

UGOVOR O PRAKSI I VJEŽBI

za kvalifikaciju _____

Članak 1.

Poslodavac se obvezuje da će u provedbi praktične nastave i/ili vježbi ostvariti sve ishode učenja predviđene strukovnim kurikulumom, a koje su zajednički utvrdili ustanova i poslodavac.

Članak 2.

Poslodavac se obvezuje da će za ostvarivanje ugovorenih ishoda učenja praktične nastave i/ili vježbi koje zbog bilo kojeg razloga ne može u potpunosti ostvariti sklopiti ugovor o suradnji s drugim poslodavcem ili zatražiti pomoć ustanove za pronalazak drugog mjesta za ostvarivanje tih ishoda učenja.

Članak 3.

Poslodavac i ustanova se obvezuju organizirati ostvarivanje strukovnog kurikuluma tako da polazniku omoguće redovito pohađanje nastave svih dijelova kurikuluma.

Članak 4.

Poslodavac se obvezuje da će praktičnu nastavu i/ili vježbe organizirati u vremenu od 6 do 22 sata, vodeći računa o svome radnom vremenu, ali ne dulje od 8 sati dnevno, odnosno 40 sati tjedno.

Članak 5.

Ako praktična nastava i/ili vježbe kontinuirano traju više od 4 sata dnevno, polaznik ima pravo na dnevni odmor u trajanju od najmanje 30 minuta.

Tijekom školske godine polazniku se osigurava 45 radnih dana odmora.

Članak 6.

Poslodavac se obvezuje da će tijekom ostvarivanja praktične nastave i/ili vježbi polazniku isplaćivati mjesečnu nagradu i to: u prvoj godini 10 %, u drugoj 20 %, u ostalim godinama 25 % prosječne neto plaće ostvarene u prethodnoj godini u gospodarstvu Republike Hrvatske.

Mjesečna nagrada iz stavka 1. ovog članka isplaćuje se za ostvarene sate praktične nastave i/ili vježbi.

Poslodavac može dodatno nagraditi polaznika za izniman doprinos radu tijekom provedbe praktične nastave i/ili vježbi.

Članak 7.

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

- osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje utvrđenih ishoda učenja,
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja praktične nastave i/ili vježbi,
- polazniku redovito isplaćivati ugovorenu mjesečnu nagradu,
- voditi dokumentaciju pohađanja praktične nastave i/ili vježbi,
- omogućiti zaduženom nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i/ili vježbi,
- osigurati mentora polazniku tijekom pohađanja praktične nastave i/ili vježbi,
- ispunjavati druge obveze dogovorene ugovorom o provedbi praktične nastave i/ili vježbi.

Članak 8.

Poslodavac se obvezuje da će za ugovoreni dio praktične nastave i/ili vježbi, za ispit provjere znanja i vještina, izradu završnoga rada i druge ispite, ako se održavaju u njegovim prostorima ili na radilištu, osigurati za to potrebne materijale, strojeve, uređaje i alate te odgovarajuće mjere higijensko-tehničke zaštite.

Izrađeni predmeti ili vrijednosti pruženih usluga pripadaju poslodavcu kod kojih se izvodi praktična nastava i/ili vježbe ili kod kojih se polažu ispiti provjere znanja i vještina, izrada završnoga rada i drugi ispiti.

Članak 9.

Obveze polaznika na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca su:

- redovito pohađanje praktične nastave i/ili vježbi te drugih obveznih obrazovnih oblika,
- redovito ispunjavanje svojih nastavnih obveza proizišlih iz kurikuluma i ugovora, a u funkciji provedbe praktične nastave i/ili vježbi kod poslodavca,
- aktivno sudjelovanje u procesu vrednovanja i samovrednovanja postignutih odgojno-obrazovnih postignuća,
- postupanje sukladno uputama poslodavca i ustanove za strukovno obrazovanje o provedbi praktične nastave i/ili vježbi,
- postupanje u skladu s propisima o sigurnosti na radu,
- čuvanje imovine i poslovne tajne poslodavca.

Članak 10.

(poslodavac, ustanova i roditelj ili skrbnik)

obvezuju se da će za vrijeme ostvarivanja praktične nastave i/ili vježbi osigurati polaznika u slučaju nezgode, a uvjete i način osiguranja ugovara ustanova.

Članak 11.

Ugovor o provedbi praktične nastave i vježbi može se raskinuti u skladu s člankom 32. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 12.

Poslodavac i polaznik, odnosno roditelj ili skrbnik, obvezuju se da će se u slučajevima raskida ugovora pridržavati odredbi članka 32. Zakona o strukovnom obrazovanju.

Članak 13.

Ako se ugovor ne raskine sporazumno, odluku na zahtjev zainteresirane strane donosi osnivač ustanove.

Ako se spor ne može riješiti u skladu sa stavkom 1. ovog članka, riješit će ga nadležni sud.

Članak 14.

Ovaj ugovor primjenjuje se od početka školske godine _____ do završetka obrazovanja, odnosno najdulje do _____ godine.

Broj ugovora: _____

Poslodavac _____

M. P.
(potpis)

Ravnatelj _____

M. P.
(potpis)

Polaznik (roditelj ili skrbnik)

3.2. Kada se može raskinuti ugovor o provedbi praktične nastave

Poslodavac može raskinuti ugovor o provedbi praktične nastave u sljedećim situacijama:

- ako je ugovor bio zaključen na temelju lažnih isprava,
- ako učenik bez opravdanih razloga učestalo izostaje s praktične nastave, sukladno statutu ustanove za strukovno obrazovanje,
- ako se učeniku promijenilo zdravstveno stanje, te prema mišljenju nadležnog liječnika nije u mogućnosti nastaviti obrazovanja u upisanoj kvalifikaciji,
- ako učenik krši dužnosti koje su određene ovim i drugim zakonima, ugovorom o provedbi praktične nastave te internim propisima poslodavca,
- ako se učenik ispiše iz ustanove za strukovno obrazovanje.

Poslodavac svoju odluku o raskidu ugovora mora obrazložiti u pisanom obliku drugoj ugovornoj strani.

Ustanova za strukovno obrazovanje, odnosno učenik ili njegov roditelj, odnosno staratelj raskidaju ugovor s poslodavcem ukoliko poslodavac ne ispunjava ugovorne obveze te ako poslodavac više ne ispunjava uvjete za provedbu praktičnog obrazovanja.

Učenik, odnosno roditelj ili skrbnik mogu raskinuti ugovor:

- ako je poslodavcu nakon pravomoćnosti odluke nadležnog suda o oduzimanju dozvole oduzeta dozvola za izvođenje praktične nastave i/ili vježbi,
- ako poslodavac ne ostvaruje sadržaje/ishode učenja praktične nastave i/ili vježbi,
- ako poslodavac polazniku ne isplaćuje mjesečnu nagradu.

U slučaju da je ugovor raskinut zbog nemogućnosti ispunjavanja ugovornih obveza poslodavca, ustanova za strukovno obrazovanje će učeniku omogućiti zaključivanje novog ugovora s drugim poslodavcem.

Ako se ugovor o provedbi praktične nastave ne može raskinuti sporazumno, odluku o raskidu, na zahtjev zainteresirane strane, donosi osnivač ustanove za strukovno obrazovanje.

Obrazac Raskid Ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi sastavni je dio *Pravilnika o načinu organiziranja i izvođenju nastave u strukovnim školama*, kojeg prikazujemo u nastavku u cijelosti.

Primjer – Raskid Ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi

RASKID UGOVORA O PROVEDBI PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBI

za kvalifikaciju _____
evidentiran _____ pod brojem _____
(nadnevak)

u ustanovi _____,
sklopljen između poslodavca _____
(naziv i adresa)

i polaznika _____
iz _____.
(mjesto i adresa prebivališta)

Ugovor se raskida (zaokružiti):

- 1) sporazumno
- 2) na zahtjev polaznika
- 3) na zahtjev poslodavca
- 4) na zahtjev ustanove.

Razlog raskida ugovora u slučaju 2., 3. i 4.:

Obje strane svojim potpisom potvrđuju da jedna prema drugoj nemaju nikakvih daljnjih potraživanja na osnovi navedenoga ugovora o provedbi praktične nastave i vježbi.

Roditelj ili skrbnik _____ Poslodavac _____
(potpis) _____ (potpis)

M. P.

U _____,
(nadnevak)

Evidentiranou ustanovi: _____

Potpis odgovorne osobe u ustanovi _____

M. P.

3.3. Obveze poslodavca

Dužnosti poslodavca koji sklapa ugovor su:

- osigurati polazniku potrebne uvjete za stjecanje propisanih kompetencija,
- osigurati i provoditi propisane mjere zaštite na radu za vrijeme izvođenja praktične nastave
- polazniku redovito isplaćivati ugovorenu nagradu,
- voditi dokumentaciju pohađanja praktične nastave ili vježbi,
- omogućiti zaduženom nastavniku ustanove za strukovno obrazovanje da neposrednim uvidom i uvidom u propisanu

dokumentaciju prati izvršenje i kvalitetu izvršenja praktične nastave i/ili vježbi,

- ispunjavati druge ugovorom o provedbi praktične nastave dogovorene obveze.

Poslodavac polaznika može zadužiti samo onim poslovima koji osiguravaju stjecanje kompetencija u skladu s kurikulumom i ugovorom o provedbi praktične nastave.

Ako praktična nastava i vježbe kontinuirano traju 4 ili više sati dnevno, polaznicima se mora osigurati najmanje trideset minuta dnevnog odmora.

Tijekom školske godine ustanova za strukovno obrazovanje i poslodavac polaznicima moraju osigurati najmanje 45 radnih dana odmora.

Polaznik ne može biti istoga dana i na nastavi u ustanovi za strukovno obrazovanje i na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca. Maloljetnim redovitim polaznicima praktična nastava i vježbe organiziraju se u vremenu od 6 do 22 sata i ne smiju trajati dulje od osam sati dnevno.

U provedbi praktične nastave i vježbi osiguravaju se propisane mjere zaštite na radu i mjere sigurnosti sukladno posebnim propisima, kao i odgovarajuća primjena posebnih propisa kojima se uređuju poslovi koje ne smije obavljati maloljetnik. Kod izvođenja svake pojedinačne vježbe u sklopu praktičnog dijela kurikuluma, učenik mora biti upoznat s izvorima opasnosti, usvajati postupke rada na siguran način i primijeniti zaštitna sredstva sukladno propisima kojima se uređuje sigurnost i zaštita na radu.

Učenik praktičnog dijela kurikuluma može raditi samo uz stručno vodstvo mentora kod poslodavca.

3.4. Obveze učenika na praksi

Obveze polaznika (učenika) na praktičnoj nastavi i vježbama kod poslodavca su:

- redovito pohađanje praktične nastave i/ili vježbi te drugih obveznih obrazovnih oblika,
- redovito ispunjavanje svojih nastavnih obveza proizišlih iz kurikuluma i ugovora, a u funkciji provedbe praktične nastave ili vježbi kod poslodavca,
- postupanje sukladno uputama poslodavca i ustanove za strukovno obrazovanje o provedbi praktične nastave ili vježbi,
- postupanje u skladu s propisima o sigurnosti na radu,
- čuvanje imovine i poslovne tajne poslodavca.

3.5. Mjesečna nagrada učeniku na praksi

Za vrijeme izvođenja praktične nastave i vježbi kod poslodavca učenik, sukladno provedenom vremenu, ima pravo na nagradu, koju isplaćuje poslodavac, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Visina nagrade određuje se prema ostvarenoj prosječnoj neto plaći u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini, i to:

- u prvoj godini obrazovanja 10%
- u drugoj godini obrazovanja 20%,
- u ostalim godinama obrazovanja 25%.

Poslodavac može dodatno nagraditi polaznika nagradom većom od prije navedene nagrade.

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske za 2022. godinu je iznosila 1.015,73 EUR (7.653,00 kn). Nagrada može biti i veća od navedenog propisanog iznosa ako tako odluči izvođač naukovanja.

Sami način obračuna minimalne nagrade nije detaljnije propisan. Sam isplatiatelj može izračunati koji iznos naknade je dužan isplatiti.

Također i kod isplate mjesečne nagrade na praksi može se koristiti *Uputa o isplati minimalne nagrade učenicima za školsku godinu* koju svake godine objavljuje Hrvatska obrtnička komora, što smo pojašnjili u ovom članku u okviru točke "2.6. Mjesečna nagrada učeniku na naukovanju za školsku godinu 2023/2024".

4. Studenti na stručnoj praksi

4.1. Upućivanje studenta na stručnu praksu

Studenti stručnih ili sveučilišnih studija, obvezni su prema nastavnim planovima ili internim aktima (uglavnom su to pravilnici o stručnoj praksi) visokih škola ili sveučilišta obaviti određeni broj dana (ili sati) stručne prakse.

Nakon što student (ili eventualno visoka škola ili sveučilište) pronađe poslovnog subjekta gdje će obaviti stručna praksa, predaje uputnicu poslovnom subjektu.

U nastavku dajemo primjer uputnice Međimorskog veleučilišta u Čakovcu⁷.

Primjer uputnice za stručnu praksu:

(naziv i adresa poduzeća/ustanove)

UPUTNICA ZA STRUČNU PRAKSU

STUDENT _____
(ime i prezime, OIB)

STRUČNI STUDIJ _____

Molimo vas da gore imenovanog studenta Međimorskog veleučilišta u Čakovcu primite na stručnu praksu u vašem poduzeću/ustanovi. Upućeni student obavezan je obaviti stručnu praksu u trajanju od ___ radnih dana u skladu s Pravilnikom o stručnoj praksi i terenskoj nastavi.

Student je obavezan stručnu praksu obavljati za vrijeme službenog radnog vremena vašeg poduzeća/ustanove pridržavajući se svih pravila i propisa koji vrijede za vaše djelatnike.

U slučaju bilo kakvih nepoštivanja pravila ponašanja od studenta na stručnoj praksi, molimo vas da o tome obavijestite voditelja stručne prakse, a takvog studenta udaljite iz vašeg poduzeća/ustanove i uskratite mu ovjeru Potvrde o obavljenoj stručnoj praksi.

Ako je upućeni student uredno obavio sve obveze za vrijeme trajanja stručne prakse molimo vas da potpišete i vašim pečatom ovjerite Potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi i Anketni upitnik.

Zahvaljujemo se na vašoj pomoći i suradnji.

Čakovec, _____

VODITELJ STRUČNE PRAKSE

(potpis)

Obveza isplate nagrade studentima na praksi nije propisana.

ističemo...

Stoga, isplata nagrade studentu nije obavezna, ali poslovni subjekt može isplatiti određeni iznos nagrade ako to želi.

4.2. Porezni aspekt isplate nagrade studentu na praksi

Studentima se NE može isplatiti neoporeziva nagrada za vrijeme praktičnog rada. Ako se isplaćuje **redovnom studentu** nagrada za vrijeme praktičnog rada, **cjelokupni iznos je oporeziv kao drugi dohodak po stopi 20%** (uvećano za eventualni prirez), a obvezni doprinosi se NE obračunavaju (navedeno proizlazi iz čl. 209. st. 1. t. 1. Zakona o doprinosima).

Porez na dohodak i prirez uplaćuje se u korist računa grada/općine prema prebivalištu učenika (npr. za Zagreb HR1110010051713312009), a u poziv na broj upisuje se:

HR68 1945 – OIB isplatitelja nagrade – Obrazac JOPPD

Oporeziva nagrada studentu za vrijeme praktičnog rada mora se isplatiti na njegov **tekući ili žiro račun**.

Kod isplate nagrade studentu za vrijeme praktičnog rada u nalog za plaćanje upisuje se u poziv na broj **platitelja**:

HR67 OIB isplatitelja – oznaka obrasca JOPPD – 15

a u pozivu na broj **primatelja**:

HR69 40002 – OIB isplatitelja – 290

Napominjemo da će student ostvariti pravo na povrat plaćenog porez na dohodak koji je plaćen pri isplati nagrade za obavljenu praksu. Povrat će se ostvariti kroz godišnji obračun porez na dohodak koji u posebnom postupku provodi Porezna uprava, na način da će se studentu priznati njegov osobni odbitak.

Kada se isplaćuje nagrada studentu za vrijeme praktičnog rada, obrazac JOPPD se predaje na dan isplate ili najkasnije slijedeći dan.

Primjer – Isplata redovnom studentu nagrade za vrijeme praktičnog rada

Redovnom studentu Anti Antiću iz Zagreba (prirez 18%) koji je na praksi u trgovačkom društvu isplaćuje se mjesečnu nagradu u ukupnom iznosu 100,00 eura. Nagrada je isplaćena dana 29. srpnja 2023. na žiro račun studenta.

Obračun nagrade redovnom studentu na praksi:

1) Ukupna nagrada - bruto	100,00 EUR
2) Porez na dohodak 20%	20,00 EUR
3) Prirez 18%	3,60 EUR
4) Ukupno porez i prirez	23,60 EUR
5) Za isplatu (1.-4.)	76,40 EUR

Isplatitelj je na dan isplate nagrade predao obrazac JOPPD (prikazana B stanica) koji je popunjen na slijedeći način:

⁷ Izvor: <https://www.mev.hr/wp-content/uploads/2018/01/Uputnica-za-stru%C4%8Dnu-praksu.pdf>

- stranica B-

I. OIB podnositelja izvješća 77345678901	II. Oznaka izvješća 23210	III. Vrsta izvješća 1	IV. Redni broj stranice 1/1	
			17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)	16.1. Oznaka načina isplate
4. OIB stjecatelja / osiguranika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	10. Sati rada	0,00	2
5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	10.1. Razdoblje obračuna od	0	0,00
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	4001	0
6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa	4032	100,00
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	01333	0,00
3. Šifra općine/grada rada	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	00000	0,00
1. Redni broj	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	1	0,00
	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	66567890123	0,00
	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak	Ante Antić	0,00
	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinosi za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak		100,00
	13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica		100,00
	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak		20,00
	15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka		0,00
	16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu		76,40

Knjiženje:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Nagrada studentu Anti Antiću za obavljenu praksu			
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	76,40		2330
	Obveze za porez i prirez iz ostalog drugog dohotka	23,60		2632
	Nagrade za praktičan rad studentima	100,00	4673	
2.	Isplaćena nagrada studentu Anti Antiću i plaćen porez na dohodak i prirez			
	Žiro-račun	100,00		1000
	Obveze prema učenicima i studentima na praksi	76,40	2330	
	Obveze za porez i prirez iz ostalog drugog dohotka	23,60	2632	

4.2.1. Preračun neto u bruto nagrade studentu

Ako je poznat neto iznos nagrade za obavljenu praksu koja se isplaćuje redovnom studentu, tada pomoću koeficijenata prikazanih u nastavku možemo ga preračunati u bruto iznos.

Koeficijenti za preračun iz neto u bruto nagrade za obavljenu praksu redovnom studentu

Prerez	Koeficijent
0	1,250000000
1	1,253132832
2	1,256281407
3	1,259445844
4	1,262626263
5	1,265822785
6	1,269035533
7	1,272264631
8	1,275510204
9	1,278772379
10	1,282051282
11	1,285347044
12	1,288659794
13	1,291989664
14	1,295336788
15	1,298701299
18	1,308900524

Primjer – Preračun neto nagrade redovnom studentu u bruto iznos:

Redovnom studentu iz Zagreba (prirez 18%) želimo isplatiti neto nagradu za obavljenu praksu u iznosu 76,40 eura mjesečno. Koliki je bruto iznos nagrade?

Bruto nagrada studentu

- = neto nagrada x koeficijent
- = 76,40 x 1,308900524
- = 100,00 eura

5. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima i studentima na praksi na osobni odbitak roditelja

5.1. Utjecaj nagrade isplaćene učenicima i studentima na praksi na osobni odbitak roditelja

Roditelj može za svoje dijete koristiti uvećani osobni odbitak ako dijete ostvari oporezive primitke, primitke na koje se ne plaća porez i druge primitke koji se u smislu Zakona o porezu na dohodak ne smatraju dohotkom, koji ne prelaze ukupno 3.185,40 eura⁸ godišnje.

Međutim, u primitke koji se računavaju u prag od 3.185,40 eura godišnje NE ulaze nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja. Navedeno proizlazi iz čl. 17. st. 2. toč. 12. Zakona o porezu na dohodak⁹.

Primjerice, učenik na praksi koji je tijekom cijele godine primio neoporezivo nagradu u ukupnom iznosu 4.000,00 eura, on će se i nadalje smatrati djetetom za kojeg roditelj može koristiti uvećani osobni odbitak iako je ostvario primitak po osnovu nagrade veći od 3.185,40 eura godišnje.

U prag od 3.185,40 eura godišnje ne računavaju se niti oporezive nagrade za vrijeme praktičnog rada i naukovanja (iznos nagrade veći od 232,27 eura mjesečno).¹⁰

5.2. Utjecaj nagrade isplaćene studentima na praksi na osobni odbitak roditelja

Kao što smo prethodno naveli, roditelj može za svoje dijete koristiti uvećani osobni odbitak ako dijete ostvari oporezive primitke, primitke na koje se ne plaća porez i druge primitke koji se u smislu Zakona o porezu na dohodak ne smatraju dohotkom, koji ne prelaze ukupno 3.185,40 eura godišnje. U te primitke računavaju se i nagrade isplaćene studentima na praksi (u bruto svoti tj. neto + porez na dohodak i prirez).

Primjerice, student je tijekom godine primio nagradu za obavljanje praksi u iznosu 4.000,00 eura bruto. Za navedenu godinu roditelj neće moći koristiti uvećani osobni odbitak za dijete jer je dijete ostvarilo primitke za tu godinu veće od 3.185,40 eura.

6. Porezna olakšica kod godišnje prijave porez na dobit i porez na dohodak za poduzetnike koji su imali učenike na naukovanju

Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi praktična nastava i vježbe naukovanja za zanimanja u sustavu vezanih obrta može osnovicu za obračun poreza na dobit ili porez na dohodak (obrtnici „dohodaši“) umanjiti za iznos isplaćenih nagrada učenicima u vrijeme pohađanja praktične nastave i vježbi naukovanja.

Način korištenja navedene porezne olakšice pojašnjavamo u nastavku na primjeru obveznika poreza na dobit, a o izračunu ove porezne olakšice kod obveznika poreza na dohodak (obrtnika „dohodaša“) možete vidjeti u članku „Konačan obračun poslovanja obrtnika i slobodnih zanimanja i podnošenje porezne prijave za 2022. godinu“ koji objavljen u RiPup-u br. 1/2023.

Kod obveznik plaćanja poreza na dobit, porezna olakšica za naukovanje za obrtnička zanimanja može se ostvariti, sukladno čl. 6. Zakona o državnim potporama za obrazovanje i izobrazbu, po sljedećim osnovama:

- 1) Poduzetnik u čijim se pogonima ili radionicama izvodi naukovanje za obrtnička zanimanja može osnovicu za obračun poreza na dobit umanjiti za iznos isplaćenih nagrada naučnicima u vrijeme naukovanja. *Primjerice, ako je poduzetnik isplatio tijekom 2023. godine nagradu naučniku u iznosu 1.000,00 eura, onda se za taj iznos može umanjiti porezna osnovica.*
- 2) Poduzetnik kod kojega su na naukovanju jedan do tri naučnika može umanjiti za 5% poreznu osnovicu za iznos dobiti koja je iskazana na rednom broju 3. Obrasca PD (dobit prije uvećanja i umanjenja porezne osnovice). *Primjerice, ako poduzetnik ima dva naučnika, a na rednom broju 3. Obrasca PD ima iskazanu dobit u iznosu 30.000,00 eura, porezna osnovica može se umanjiti za 1.500,00 eura (30.000,00 x 5%).* Poduzetnik kod kojeg su na naukovanju više od tri naučnika može postotak umanjenja porezne osnovice povećati za jedan postotni bod po svakom naučniku, a najviše do 15% porezne osnovice. *Primjerice, ako poduzetnik ima na naukovanju četiri naučnika poreznu osnovicu može umanjiti za 6%, ako ima pet naučnika*

¹⁰ Oporezive nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja ne računavaju se u prag za uzdržavane osobe jer prema čl. 17. st. 2. toč. 12. Zakona o porezu na dohodak, navedeno je da se ne računavaju „nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja“, dakle sve nagrade a ne samo nagrade do propisanog neoporezivog iznosa.

⁸ Čl. 17. st. 1. Zakona o porezu na dohodak.

⁹ Iznimno, sukladno čl. 17. st. 2. Zakona o porezu na dohodak, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove ne uzimaju se u obzir:

- „1. primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora
2. doplatka za djecu
3. novčane potpore utvrđene u iznosu koji je zakonom kojim se uređuju roditelne i roditeljske potpore propisan kao iznos ispod kojeg se ne može isplatiti novčana potpora
4. potpore za novorođenče, odnosno primitak za opremu novorođenog djeteta
5. obiteljske mirovine djece nakon smrti roditelja
6. primici koji po svojoj prirodi predstavljaju samo uzdržavanje od roditelja ili članova uže obitelji
7. darovanja od pravnih i fizičkih osoba za zdravstvene potrebe do visine stvarno nastalih izdataka za tu namjenu, prema članku 8. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
8. naknada troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom i naknada troškova službenog putovanja do propisanih iznosa na koje se sukladno odredbama ovoga Zakona ne plaća porez na dohodak
9. odštete od osiguranja isplaćene zbog teške ozljede i priznate invalidnosti
10. stipendije, nagrade za izvrsnost učenika i studenata isplaćene iz proračuna i bespovratna sredstva koja se isplaćuju iz proračuna, fondova i programa Europske unije i drugih međunarodnih fondova i programa uređenih posebnim propisima i međunarodnim sporazumima, u svrhu obrazovanja i stručnog usavršavanja
11. potpore djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, koje poslodavac isplaćuje djetetu umrlog radnika ili djetetu bivšeg radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. ovoga Zakona i/ili
12. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja i naknade učenicima za vrijeme dualnog obrazovanja i/ili
13. nacionalna naknada za starije osobe.“

